

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentetlen levelek
 csak ismert kezektől fo-
 gadtatnak el.
 Kéziratok nem adatnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden gar-
 mondó díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes szó után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszített s kör-
 zettel ellátott hirdeté-
 nyekért törmérték szerint,
 minden □ centimeter
 után 3 kr. számítottatik.
 Állandó hirdetéseknel
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetés a „Zemplén”
 nyomdájába küldendő.

Felhívás.

Köztudomású tény, hogy az 1885. évi május hó 1-től október hó 15-ig Budapesten országos kiállítás fog tartatni és hogy ezen kiállításban részt veni szándékozik bejelentéseiket a folyó évi december hó utolsó napjáig tartoznak megtenni, hogy a szükséges építkezések idejekorán létesíthessenek.

A nemzetek életében az egyes országok kiállításai egyrészt azok fejlettségi fokát tekintetnek, másrészt a nemzeti vagyonosodásnak mint termelőképességének bemutatására alkalmul szolgálnak.

Hogy tehát megyei termelésünk arányait egész valóságában az ország versenyén bemutathassuk, óhajtandó, hogy az általános országos kiállítás Zemplénmegye gazdái, művészei, iparosai s kereskedői hazafiúi készséggel részt vegyenek.

A zemplénmegyei helyi kiállítási-bizottság megalakulván, azon határozatot hozta, hogy:

a) megyénk érdekének hathatósabb emelésére az országos kiállításon, minden kiállítási főcsoportban „a zemplénmegyei csoport” czime alatt fog megjelenni, különösen pedig a borok osztályában a „Tokaj hegyaljai borvidék,” külön, saját megnevezésével bíró felirattal láttatik el;

b) hogy a kiállításon a kisebb gazdák is részt vehessenek, czélszerűnek találta a helyi bizottság utasítani a végrehajtással megbízott Elnökséget, hogy a szomszédos és egynemű tárgyak kiállítását a közös szállítás, mint a kiállításon való felügyelet, takarmányozás sat. költségeinek apasztása tekintetéből, azokat szövetkezhetőség végett egymásra figyelmeztesse;

c) az általános országos kiállítás helyi ügyeinek vezetésére a megyei Gazdasági egyesület felkérte, ennélfogva ugy a be-

jelentési ivekkel, mint minden a kiállításra vonatkozó ügyekben a szükséges nyomtatványok és utbaigazításokkal a közönségnek készséggel fog szolgálni.

A bejelentési ivék, mihelyt a kerületi-bizottság által megküldetnek, a hová már sürgetőleg ismételve átirtunk, a gazdasági körelnökök s a járási tisztviselők útján a jelentkezőknek azonnal szétosztatnak. Azok betöltve legkésőbb december hó 15-ig a Gazdasági egyesülethez visszaküldendők lesznek.

Köztudomásra hozatik még, hogy a helyi-bizottság 85 taggal alakult meg, akik mind oly kiváló egyénei a tudomány és szakpályának, hogy azoknak lelkesítő példája és a nemzeti ügy iránti rokonszenves közreműködése a sikert, mely abból áll, hogy ezen megye ősi híréhez képest az országos kiállításon is az első között szerepelhessen — elmaradhatatlanná teszi.

Felkérjük tehát ezen lelkes megye hazafias közönségét, hogy az országos kiállítást, amely nemzeti ünnep leendő — tömeges részvételével és megjelenésével gazdagítani sziveskedjék.

S.-a.-Ujhely, 1883. október hó 2-án.

Löcherer Andor,

m. gazd. egyt. titkár,
 m. a helyi-bizottság jegyzője.

Viczmány Ödön,

a zemplénm. g. egyt. alelnöke,
 mint a helyi kiállítási-bizottság elnöke sat.

Választási mozgalmak.

Nyilatkozat.

Folyó évi októberhó 19-én N.-Mihályban a járási tisztviselők választása érdekében tartott értekezletben meg nem jelenvén, — a mennyiben megbizottaink felszólamlása az értekezletben figyelembe sem vétetett, sőt megbizottaink és a távol lévő bizottsági tagok nevében és állítólagos hozzájárulásával egy oly egyhangú (?) kijelölési hatá-

rozat hozott, melyet magunk részéről el nem fogadhatunk; alólírottak ezennel kijelentjük, hogy a jelzett értekezletben részt vett 32 bizottsági tag közül 4 nem bizottsági tag, 4-en pedig éppen az értekezletben mint megbizottaink szerepeltek, és így tiltakoznunk kell azon téves eljárás ellen, hogy 64 n.-mihályi kerületi bizottsági tag közül 24 bizottsági tag jogosítva lenne a távol lévő és többséget képviselő megyei bizottsági tagok nevében espedig egyhangú kijelölést tenni.

Ezek után kijelentjük, hogy mi alólírottak cselekvési szabadságunkat minden irányban fenntartjuk, és ezuttal csak is azon kívánatunknak akarunk kifejezést adni: hogy mi a n.-mihályi járásban szolgabírói segédül *Thuránszky László* jelenlegi közigazgatási gyakornok megválasztását óhajtjuk s mint a kerület megyei bizottság tagjai többségének jelöltjét a tekintetes megyei bizottság tagjainak szives pártfogásába ajánljuk. — Bernath Dániel, Bacsonyi Mátyás, Bösörmeényi Károly, Guldenfinger Aristid, Haidinger István, Haidinger Ottó, Kaposy Menyhért róm. kath. lelkész, Kazinczy Arthur, Kulin Gyula, Kövér Péter, Moskovics Géza, Nyomarkay Hugó, Pajkossy Antal gör. kath. lelkész, Petrovics Elek, Reviczky Imre, Stépán Gábor, Stépán Vincze, Stépán Sándor, Szemere Géza, Szirmay Balamér, Szombathy László, Thuránszky Ferencz, Ujlaky János ref. lelkész, Pékary Gyula, mint a n.-mihályi kerület bizottsági tagjai.

Nyilatkozat.

Alólírott ezennel kijelentem: miszerint Póányi Gyula n.-mihályi segédszolgabírói helyettes felől elterjesztett azon hir, mintha ő a néhai Kossuth Mihály hagyatéka után 1873. évtől 1881. évig rendezetlenül maradt és általa tisztába hozott, községi pótdadó határléket incorrecte kezelte volna, alaptalan, valótlan; miután a n.-mihályi szolgabírói hivatalnál ez ügyben létező okmányokból személyesen meggyőződtem a felől, hogy nevezett t. segédszolgabíró a tölem atvett összegeket az átvétel után Füzeséry Tamás szolgabíró ur kezéhez, további intézkedés nélkül, azonnal beszovaltatta.

Kelt Szalókon, 1883. novemberhó 7-én.

Thuránszky Ferencz s. k.

TÁRCSA.

Davos-Platz.

Ragatzból a rendes ut Davosba a Landquart vasuti állomásnál kezdődik. Mi, három együtt tartó utitárs, azonban ugyanegy kocsival nagyobb havasi körutat szándékoztunk tenni, már Ragatzban öt napra fogadtunk bérkocsit s azon indulunk a nagy utra. Az időjárás már kezdetben igen rosszul köszöntött be. Esőre ébredtünk, de ez a mi bátorságunkat nem mosta el s alig ültünk kocsiába, derülni kezdett s rövid időn a legszebb verőfényes nap mellett utaztunk egész Klostersig, tehát az egész Prättigau-nak nevezett, négy órányi hosszú völgyön át, mely tele van a havasi világ szépségeivel. Az ut a fehéren habzó Landquart folyó partjain halad, hol gyümölcsfaerdőkkel környezett fák és virágos rétek, hol fenyves erdők és sziklahasadékok mellett, untalan fölülről alázuhanó kisebb-nagyobb zuhatagokat hidalva át. Minden kanyarulatnál új meg új kép tárul elénk. Így tart ez egész Küblisig, Landquarttól számítva a fele utig s még folytonosan haladva Klostersig, hol a Prättigau-völgy véget ér. Már utközben is találunk ugynevezett lég- vagyis klimatikus magaslati gyógyhelyeket, köztük a Schiers község fölötti magashelyeket, köztük a Seewist, tovább Fiderisnél a ban szépen fekvő Seewist, azután Klosterset. Innen hasonló nevű fürdőt s azután Klosterset. Innen még jobban emelkedik az ut, annyira, hogy csak lépést haladhatunk tovább két óra hosszánál, ami annál unalmasabb volt ránk nézve, mivel alig

pillanthatunk le a harmadik vagy negyedik utkanyarulatról Klostersre, mely már is sok három-négyemeletes hotelből álló telepet képez s szép völgyére, mert egy vastag felhő utólért bennünket s befátyolozott. Így haladtunk egész a tetőig, Davos-Kulmig, hol egy magányos szállóház várja az itt alkalmasint gyér vendégeket. A köd itt fenn kissé oszlani kezdett, de Davost, a falut, kies fekvésű távával, még csak igen közelről láthattuk meg. Csak akkor kezdett jobban tisztulni, mikor a tulajdonképeni gyógyhelyre: *Davos-Platz*-ra értünk.

Aki e havasi légyógyhelyeket rajzból vagy leírásból nem ismeri, de még arra is, aki ismeri, látásuk első pillanatra kellemetlenül hat. Megszoktuk ugyanis, hogy gyógyhelyeknél szép parkokat ligeteket, erdőt lássunk. Itt pedig fát hiába keres a szem s a helyett lát magas hegyektől környezett, széles zöld völgyet, melyen kristálytisza vizü csermely kigyózdva fut végig valamely tóból más valamely tóba, vagy szép zöld tavat, a réten szétszórt svájci kunyhókat; lát továbbá jó karban tartott országutat, sok postakocsival, omnibuszszal landauerrel, szép gyalogutakat és e kopárságon az országot mentén épített, többnyire egyszabásu s egymástól kisebb-nagyobb távolságra fekvő három-négyemeletes hotelsort. Ilyen egyformák a gyógyhelyek majdnem mindnyájan, azzal a különbséggel, hogy ha meglévő falu vagy város körül támadtak, akkor még rongyos kunyhókat és szerény ódon házakat is találunk benne. De fát ilyen ponton is hiába keresünk. Találni ugyan most már egyes nagy épületek és magán-paloták körül ültetvényeket, de azok is csak csenevésznek.

E fa-hiánynak két oka van. Egyik az, hogy e magasságban a fának már csak igen kevés faja tenyészik, a fenyőket meg átültetni nem lehet, mert gyökereik alig vannak s csupán olyanok, melyek a sziklahasadékokban keresik sovány táplálékukat; arra meg az épületek tulajdonosai várni nem akarnak, hogy magból tenyészett fenyvesek nőjenek házaik körül. A másik ok az, hogy itt árnyakra, mely a mi fürdőinkben oly nagy kincs, semmi szükség; ellenkezőleg, verőfény kell az ide járó betegeknek, mert ily magasságokban, mint Davos-Dörfli (1575 méter) és Davos-Platz (1562 méter) a napot nyarban is nagyon el lehet tünni. A két Davos (itteni kiejtés szerint Dafsöz) az újabb kor szüleménye s csak azóta épült és karolták föl, mióta a tüdőbetegségek kezelése új irányt vett, olyat, a minőről görbersdorfi tárzsámban szóltam.

Az idő Davos-Platzra érkezésünkkor annyira mégis kedvezett, hogy a gyógyhelyet még aznap megtekinthettük. Főépülete a Holsboer-féle Kurhaus, melynek berendezését dr. Ruedi és maga Holsboer kalauzolása mellett néztük meg; valóságos mintája egy ily helyen betegek számára szolgáló palotának, különösen fűtés és szellőztetését illetőleg. S minthogy a vendégek ódaözönlése napról-napra növekszik, a faépület mellett külön csinos villákat is építettek s ezek a főépülettel szintén fodott és fűtött folyosókkal függnek össze, szóval, rossz időjárás mellett a beteg akár ki se mozduljon e házból, hol minden gondolható mulatságot, még naponkénti színi-előadást is élvezhet. Az árak dolgában oly gyakorlati, helyes díjazást követnek itt, melyet jó volna sok hasonló intézet-

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmertelen levelek
csak ismert kezektől fo-
gadhatnak el.

Észiratók nem adatkak
vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilatkozat minden gar-
mondsor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:

hivatalos hirdetéseknel:
Minden egyes szó után
1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt díszítettség s kör-
zettel ellátott hirdeté-
nyekért térmérték szerint,
minden □ centimeter
után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknel
kedvezmény nyújtatik.

Hirdetéseket a „Zemplén”
nyomdájába küldendők.

Felhívás.

Köztudomású tény, hogy az 1885. évi május hó 1-től október hó 15-ig Budapesten országos kiállítás fog tartatni és hogy ezen kiállításban részt veni szándékozik bejelentéseiket a folyó évi december hó utolsó napjáig tartoznak megtenni, hogy a szükséges építkezések idejekorán létesíthessenek.

A nemzetek életében az egyes országok kiállításai egyrészt azok fejlettségi fokául tekintetnek, másrészt a nemzeti vagyonsodásnak mint termelőképességének bemutatására alkalmul szolgálnak.

Hogy tehát megyei termelésünk arányait egész valóságában az ország versenyén bemutathassuk, óhajtható, hogy az általános országos kiállításon Zemplénmegye gazdái, művészei, iparosai s kereskedői hazafiúi készséggel részt vegyenek.

A zemplénmegyei helyi kiállítási-bizottság megalakulván, azon határozatot hozta, hogy:

a) megyénk érdekének hathatósabb emelésére az országos kiállításon, minden kiállítási főcsoportban „a zemplénmegyei csoport” czime alatt fog megjelenni, különösen pedig a borok osztályában a „Tokaj hegyaljai borvidék,” külön, saját megnevezésével bíró felirattal láttatik el;

b) hogy a kiállításon a kisebb gazdák is részt vehessenek, czélszerűnek találta a helyi bizottság utasítani a végrehajtással megbízott Elnökséget, hogy a szomszédos és egynemű tárgyak kiállításait a közös szállítást, mint a kiállításon való felügyelet, takarmányozás sat. költségeinek apasztása tekintetéből, azokat szövetkezhetőségük végett egymásra figyelmeztesse;

c) az általános országos kiállítás helyi ügyeinek vezetésére a megyei Gazdasági egyesület felkérte, ennélfogva ugy a be-

jelentési ivekkel, mint minden a kiállításra vonatkozó ügyekben a szükséges nyomtatványok és utbaigazításokkal a közönségnek készséggel fog szolgálni.

A bejelentési ivék, mihelyt a kerületi-bizottság által megküldetnek, a hová már sürgetőleg ismételve átirtunk, a gazdasági körelnökök s a járási tisztviselők útján a jelentkezőknek azonnal szétosztatnak. Azok betöltve legkésőbb december hó 15-ig a Gazdasági egyesülethez visszaküldendők lesznek.

Köztudomásra hozatik még, hogy a helyi-bizottság 85 taggal alakult meg, akik mind oly kiváló egyénei a tudomány és szakpályának, hogy azoknak lelkesítő példája és a nemzeti ügy iránti rokonszenves közreműködése a sikert, mely abból áll, hogy ezen megye ősi híréhez képest az országos kiállításon is az elsők között szerepelhessen — elmaradhatatlanná teszi.

Felkérjük tehát ezen lelkes megye hazafias közönségét, hogy az országos kiállítást, amely nemzeti ünnep leendő — tömeges részvétéllel és megjelenésével gazdagítani sziveskedjék.

S.-a.-Ujhely, 1883. október hó 2-án.

Löcherer Andor,

m. gazd. egyt. titkár,
m. a helyi-bizottság jegyzője.

Viczmány Ödön,

a zemplénm. g. egyt. alelnöke,
mint a helyi kiállítási-bizottság
elnöke sat.

Választási mozgalmak.

Nyilatkozat.

Folyó évi október hó 19-én N.-Mihályban a járási tisztviselők választása érdekében tartott értekezletben meg nem jelenvén, — a mennyiben megbizottaink felszólamlása az értekezletben figyelembe sem vétett, sőt megbizottaink és a távollévő bizottsági tagok nevében és állítólagos hozzájárulásával egy oly egyhangú (?) kijelölési hatá-

rozat hozatott, melyet magunk részéről el nem fogadhatunk; alólirottak ezennel kijelentjük, hogy a jelzett értekezletben részt vett 32 bizottsági tag közül 4 nem bizottsági tag, 4-en pedig éppen az értekezletben mint megbizottaink szerepeltek, és így tiltakozunk kell azon téves eljárás ellen, hogy 64 n.-mihályi kerületi bizottsági tag közül 24 bizottsági tag jogosítva lenne a távol lévő és többséget képviselő megyei bizottsági tagok nevében éspedig egyhangú kijelölést tenni.

Ezek után kijelentjük, hogy mi alólirottak cselekvési szabadságunkat minden irányban fenntartjuk, és ezuttal csak is azon kívánatunknak akarunk kifejezést adni: hogy mi a n.-mihályi járásban szolgabírói segédül Thuránszky László jelenlegi közigazgatási gyakornok megválasztását óhajtuk s mint a kerület megyei bizottság tagjai többségének jelöltjét a tekintetes megyei bizottság tagjainak szives pártfogásába ajánljuk. — Bernath Dániel, Bacsonyi Mátyás, Böszörményi Károly, Guldenfinger Aristid, Haidinger István, Haidinger Ottó, Kapossy Menyhért róm. kath. lelkész, Kazinczy Arthur, Kulin Gyula, Kövér Péter, Moskovics Géza, Nyomárkay Hugó, Pajkossy Antal gör. kath. lelkész, Petrovics Elek, Reviczky Imre, Stépán Gábor, Stépán Vincze, Stépán Sándor, Szemere Géza, Szirmay Balamér, Szombathy László, Thuránszky Ferencz, Ujlaky János ref. lelkész, Pékary Gyula, mint a n.-mihályi kerület bizottsági tagjai.

Nyilatkozat.

Alólirott ezennel kijelentem: miszerint Póányi Gyula n.-mihályi segédszolgabírói helyettes felől elterjesztett azon hír, mintha ő a néhai Kossuth Mihály hagyatéka után 1873. évtől 1881. évig rendezetlenül maradt és általa tisztába hozott, községi pótdadó hatraleköt incorrecte kezelte volna, alaptalan, valótlan; miután a n.-mihályi szolgabírói hivatalnál ez ügyben létező okmányokból személyesen meggyőződtem a felől, hogy nevezett t. segédszolgabíró a tölem atvett összegeket az átvétel után Füzes-séry Tamás szolgabíró ur kezéhez, további intézkedés nélkül, azonnal beszolgáltatta.

Kelt Szalókon, 1883. november hó 7-én.

Thuránszky Ferencz s. k.

TÁRCZA.

Davos-Platz.

Ragatzból a rendes ut Davosba a Landquart vasúti állomásnál kezdődik. Mi, három együtt tartó utitárs, azonban ugyanegy kocsival nagyobb havasi körutat szándékoztunk tenni, már Ragatzban öt napra fogadtunk bérkocsit s azon indulunk a nagy utra. Az időjárás már kezdetben igen rosszul köszöntött be. Esőre ébredtünk, de ez a mi bátorságunkat nem mosta el s alig ültünk kocsiába, derülni kezdett s rövid időn a legszebb verőfényes nap mellett utaztunk egész Klostersig, tehát az egész Prättigau-nak nevezett, négy órányi hosszú völgyön át, mely tele van a havasi világ szépségeivel. Az ut a fehéren habzó Landquart folyó partjain halad, hol gyümölcsfaerdőkkel környezett faluk és virágos rétek, hol fenyves erdők és sziklahasadékok mellett, untalan fölülről alázuhánók kisebb-nagyobb zuhatagokat hidalva át. Minden kanyarultnál új meg új kép tárul elénk. Így tart ez egész Küblisig, Landquarttól számítva a fele utig s még folytonosan haladva Klostersig, hol a Prättigau-völgy véget ér. Már utközben is találunk ugynevezett lég- vagyis klimatikus magaslati gyógyhelyeket, köztük a Schiers község fölötti magasban szépen fekvő Seewist, tovább Fiderisnél a hasonló nevű furdót s azután Klosterset. Innen még jobban emelkedik az ut, annyira, hogy csak lépést haladhatunk tovább két óra hosszánál, ami annál unalmasabb volt ránk nézve, mivel alig

pillanthatunk le a harmadik vagy negyedik utkanyarulatról Klostersre, mely már is sok három-négyemeletes hotelből álló telepet képez s szép völgyre, mert egy vastag felhő utólért bennünket s befátyolozott. Így haladtunk egész a tetőig, Davos-Kulmig, hol egy magányos szállóház várja az itt alkalmasint gyér vendégeket. A köd itt fenn kissé oszlani kezdett, de Davost, a falut, kies fekvésű távával, még csak igen közlelől láthattuk meg. Csak akkor kezdett jobban tisztulni, mikor a tulajdonképeni gyógyhelyre: Davos-Platz-ra értünk.

Aki e havasi légyógyhelyeket rajzból vagy leírásból nem ismeri, de még arra is, aki ismeri, látásuk első pillanatra kellemetlenül hat. Megszoktuk ugyanis, hogy gyógyhelyeknél szép parkokat ligeteket, erdőt lássunk. Itt pedig fát hiába keres a szem s a helyett lát magas hegyektől környezett, széles zöld völgyet, melyen kristálytisza vizű csermely kigyózdva fut végig valamely tóból más valamely tóba, vagy szép zöld tavat, a réten szétszórt svájci kunyhókat; lát továbbá jó karban tartott országutat, sok postakocsival, omnibuszszal landauerrel, szép gyalogutakat és e kopárságon az országot mentén épített, többnyire egyszabásu s egymástól kisebb-nagyobb távolságra fekvő három-négyemeletes hotelsort. Ilyen egyformák a gyógyhelyek majdnem mindnyájan, azzal a különbséggel, hogy ha meglévő falu vagy város körül támadtak, akkor még rongyos kunyhókat és szerény ódon házakat is találunk benne. De fát ilyen ponton is hiába keresünk. Találni ugyan most már egyes nagy épületek és magán-paloták körül ültetvényeket, de azok is csak csenevésznek.

E fa-hiánynak két oka van. Egyik az, hogy e magasságban a fának már csak igen kevés fajja tenyészik, a fenyőket meg átültetni nem lehet, mert gyökereik alig vannak s csupán olyanok, melyek a sziklahasadékokban keresik sovány táplálékukat; arra meg az épületek tulajdonosai várni nem akarnak, hogy magból tenyészett fenyvesek nőjenek házaik körül. A másik ok az, hogy itt arnyékra, mely a mi furdóinkban oly nagy kincs, semmi szükség; ellenkezőleg, verőfény kell az ide járó betegeknek, mert ily magasságokban, mint Davos-Dörfli (1575 méter) és Davos-Platz (1562 méter) a napot nyarban is nagyon el lehet tünni. A két Davos (itteni kiejtés szerint Dafósz) az újabb kor szüleménye s csak azóta épült és karolták föl, mióta a tüdőbetegségek kezelése új irányt vett, olyat, a minőről görbersdorfi tarczámban szoltam.

Az idő Davos-Platzra érkezésünkkor annyira mégis kedvezett, hogy a gyógyhelyet még aznap megtekinthettük. Főépülete a Holsboer-féle Kurhaus, melynek berendezését dr. Ruedi és maga Holsboer kalauzolás mellett néztük meg; valóságos mintája egy ily helyen betegek számára szolgáló palotának, különösen fűtését és szellőztetését illetőleg. S minthogy a vendégek odaözönlése napról-napra növekszik, a faépület mellett külön csinos villákat is építettek s ezek a főépülettel szintén fűtött és fűtött folyosókkal függnek össze, szóval, rossz időjárás mellett a beteg akár ki se mozduljon e házból, hol minden gondolható mulatságot, még naponkénti színi-előadást is élvezhet. Az árak dolgában oly gyakorlati, helyes díjazást követnek itt, melyet jó volna sok hasonló intézet-

A S.-a-Ujhelyben tervezett tejszövetkezetről.

(Vége.)

Kezelési költség:

1. Helyiségbér (a tejkezelési helyisé- gért és a jégházért egész év alatt	400 frt
2. Igazgató a kezelés ellenőrzésére, a pénztár kezelésére, a havi szá- modások összeállítására stb. tisz- teletdíj	500 frt
3. 1 tejkezelő	720 frt
4. 1 segéd	200 frt
5. 1 elárusító nő	200 frt
6. A gőz gép fűtésére és gépolajra	150 frt
7. A naponta elhasznált tárgyak (ke- fék, seprők, sajtoltó, só, stb.) be- szerzése	100 frt
8. Jégbeszerzés	200 frt
9. Világítás, a tejkezelő lakás fűtésére	120 frt
10. Előre nem látottakra	160 frt

Kezelési költség összesen egész év alatt 2750 frt
2750 frt esik egy napra 7 frt 50 kr.
365 napra elosztva kezelési költség.
7 frt 50 kr. = literenkinti kezelési költség $\frac{1}{5}$ kr.
1500 literre elosztva

A tej várandó értékesítése:

Föltéve, hogy 1500 liter tej küldetnek be
naponta, ebből a legrosszabb esetben elárusítatnék
75%, feldolgoztatnék 22%, kezelési veszteség
3%.

Elárusítatnék $75\% = 1125$ liter
feldolgozhatnék $22\% = 330$ »
elütés, veszteség $3\% = 45$ »
1500 liter tej
okt.—májban 7 hó á 10 kr. = 70 kr.
máj—okt. 5 » » 7 kr. = 35 kr. 105 8 kr.
12

1125 liter tej nyersen,
 $1125 \times a 10 \text{ kr.} = 112 \text{ frt } 50 \text{ kr.}$
 $1125 \times a 7 \text{ kr.} = 78 \text{ frt } 75 \text{ kr.}$
191 frt 25 kr. = átlagos napi ár:
95 frt 62 kr.

330 literből, per 100 literből lesz:
3—5 klg. vaj á 1 frt 20 kr. = 4 frt 20 kr.
5—5 , sovány sajt , 40 kr. = 2 frt 20 kr.
85 liter savó , $\frac{1}{2}$ kr. = 42 kr.
100 liter után 6 frt 82 kr.
1 liter után $\frac{6}{100}$ kr.
330 lit. á $\frac{6}{100}$ = 24 frt 75 kr.
120 frt 37 kr.

1500 liter tej értékesítése után
1 liter tej értékesítése után 120 frt 37 kr. = 8 kr.
1500
levonva literenkint a kezelési költséget $\frac{1}{5}$ kr.
marad tiszta értékesítés, literenkint 7 $\frac{1}{2}$ kr.

Ezen számításokban az összes nyers tej
fogyasztás Ujhelynek mai 11000 lakója mel-
lett csak 1125 liter tejjre vétetett, pedig biz-
tosra vehetjük, hogy a mai piaci tejfogyasz-
tás a 2500—3000 liternek megfelel s így ter-
mészetes, hogy az elérendő 7 $\frac{1}{2}$ kr. évi átlag
a legalacsonyabb ár, mert ha a termelés
2—3000 literre felmegy s az úgy, mint ma
is mind elárusítatik, úgy a 7 $\frac{1}{2}$ kr. 8 $\frac{1}{2}$ s 9

nek életbeléptetni. Például: egy fényesen, uri ké-
nyelemmel berendezett szalonnak, egy háló-szobá-
val s mindennel való teljes ellátással, naponkénti
ára husz frank; de ha ugyane lakást valaki egy
családdal, tehát másodmagával veszi ki, akkor
a két személy együtt csak huszonhat frankot
fizet; szóval, a másik személynek csak az étkezés-
sel való ellátást veszik tekintetbe s ezáltal nagyon
megkönnyítik a betegnek, hogy ápolására hozzá-
tartozói közül vihessen valakit magával; s a vál-
lalat sem veszít, sőt nyer. Kaphatni itt különben
teljes ellátást, szép kis szobával, naponként hat
frankért is, mit a körülmények tekintetbe vétel-
vel, hogy mily távolságokról kell az intézetet
mindennel ellátni, igen olcsónak mondhatunk.
Ugyanezen Davos-Platzon, hol husz évvel ezelőtt
még alig állott egy-két szerény ház a betegek
befogadására, ma az említett nagy Kurhauson kívül
mely maga százhatalvan ágyval rendelkezik, a kö-
zeli hasonló nagyságu hotelek egész utcái diszle-
nek és versenyeznek a betegek mentül olcsóbb
befogadására. S nálunk Tátrafüreden, mely szép
délnek álló fekvésénél fogva s védve a magas
Tátra által az északi szelektől, csak oly alkalmas
lehetné ily célra, a téli gyógy mód sehoggy sem tud
meghonosodni.

A látogatásunk napjára következett éjszaka
nekünk Davost nem a legszebb oldalról mutatta
be. Alig, hogy készen voltunk megtekintésével,
orkán támadt, mely csak reggel felé szűnt meg, s
fölbredve, az egész környéket, le a hegyek aljái,
hóval borítva láttuk. A hőmérő még hétkor is
csak öt fokot mutatott. Kedves meglepetés a téli
ruha nélkül utazónak, július 15-dikén!

krára is felemelkedhetvén, ezen tervezett
tejszövetkezet létesítése a nagyobb fáradsá-
got és befektetést nagyon is megérdemli,
mert egy biztosított évi átlagos 7 $\frac{1}{2}$ —9
kros ár már egyéb gazdasági befekteté-
seknek is szolgálhatván alapul, gazdasá-
gunk jövedelmének biztosítására kiválóan
ajánlatos.

Ez oknál fogva az érdekelteknek a tej-
szövetkezet életbeléptetését újból is a leg-
melegebben ajánljuk.

Hogy azonban a helyi viszonyoknak
megfelelőleg, S.-a-Ujhely városának minden
lakója részére, a tejszövetkezés által elérendő
az egészséges tej beszerezhetésének áldásos
hatását biztosíthassuk, mert a szövetkezetbe
több bérlő az ugynevezett „k o s e r” tejjel
belépni hajlandó, el lett határozva a szövet-
kezeti ügykezelést akként beosztani, hogy
a kóser tej a szövetkezetben is, mint olyan
az izraelita szokások szerint kezeltenék s
csak ami ebből nem kelne el, az kerülne a
közös feldolgozás alá.

S mert a kóser tej ma is, midőn a pia-
czon a tej 10 krajczáron kél, 12 krért véte-
tik, kihivetőnek tünik fel, hogy a rendes érté-
kesítési áron felül elért kóser tej jövedel-
mének 20% a az izraelita hitközség, a többi
pedig a tejszövetkezet javára essék s már
ezáltal is a imént kitűnt 7 $\frac{1}{2}$ kros átlag emel-
kedése biztosan várható.

Löcherer Andor.

Levelezés.

N.-Mihály, 1883. november 1.

Kedves kötelességet vélek teljesíteni e be-
ceses lap nagyérdemű olvasó közönségével szem-
ben, ha azon lélekemelő s valóban emlékeztet-
méltó ünnepélyről megemlékezem, mely novem-
ber 1-én városunkban nagy lelkesedés és örö-
nyilvánítások közt ment végbe.

E napon szentelte föl ugyanis főt. Marczlov
Endre, közszeretben álló kerületi alesperes-ple-
bánusunk, városunk megújított templomát s a
megaranyozott föltart.

A templom méltóságos gróf Sztáray Antal
kegyurasága alatt áll, kit és különösen Sztáray
Antalné, szül. Batthyány Francziska grófnót, az
angyali jószágú úrhölgyet és a hívek nagyobb ré-
szét jelentékeny rész illeti. Ömlöttóságaik ugyanis
— a város plebánusa — Szentlélek Géza elő-
terjesztését a templom renoválására, — tekintve
a mű régi állapotát — valóban legkegyesebben
fogadni méltóztattak s tervről kezdtek gondos-
kodni, melyszerint a javítás keresztülviendő volt.
Ennek alapján a templom belseje, magas kegy-
urunk és kegyasszonyunk finom izlése után, hala-
ványsárga színt nyert; az oldaloszlopok koroná-
ját képező ékítmények pedig fehérén maradtak,
mialtál a szép izlésnek teljesen elég tétetett. A
templom oldal falain négy mellék oltár áll, de
melyek javítása szintén nélkülözhetetlen. A kegyes

A hóesés azon a vonalon, melyre mi kocsi-
sunkat felfogadtuk, állítólag oly nagy volt, hogy
ő két erős lovával nem mert neki indulni az ut-
nak s később volt veszteséggel elállani további
szállításunktól. Magunk sem mertünk bérkocsin
menni tovább, hanem postakocsin indultunk neki
a hirhadt utnak.

Nemcsak a mi uti tervünket zavarta meg e
kegyetlen időjárás, hanem Davosnak egy nagy
ünnepélyét is, a Chur kantonbeli tornász-egyle-
teknek ez évben itt s e napon megtartott ünne-
pélyes versenyét is. Reggel öt órakor lakásunk
előtti harsogó zeneszó keltett föl bennünket s
már-már azt hittük, hogy honi fürdőben vagyunk,
hol az érkezőt és távozót ilyenell szokták meg-
adóztatni; de csakhamar megtudtuk, hogy e reg-
geli zenével az ugyane házban vendégekkül foga-
dott tornászokat üdvözölték.

A verseny, melynek korán reggel kellett
volna megnyílnia, csak tíz óra tájban vehette kez-
detét, midőn az itteni hegyek közti szeszélyes
időjárás hirtelen tőlől nyárira változott s a nap
oly melegen kezdett sütni, hogy a felöltöt is le
kellett tenni. S miután mi most már csak a déli
postával utazhattunk el, megnéztem a disztorna-
szatot is, melyre több ezer franknyi értékű sok
szép díjat láttam kiállítva.

Amint a versenyből tapasztaltam, itt ez
ügyet általában nemcsak mint edzés és testgyakorlat
egyik eszközét, de mint a társadalmi élet fejlesz-
tésének egyik jelentékeny tényezőjét is igen komolyan
veszik. Valamint a lövészetet, úgy ezt is,
városonként, kantononként és országosan évenként
nagy ünnepélylyel üzik. Ily alkalommal az illető

grófné éber figyelmét ez ki nem kerülhetett s
ime legközelebbi kilátásba helyezte egynek, mely
az Isten anyja tiszteletére van szentelve; saját
költségén való rendbeszedését s megaranyozását.

Az ünnepélyes templom szentelést, mely a
hívek megható éneke, harangok zugása s mészár
durrogatások közt folyt le; lelkes beszéd követte,
melyet kerületünk hatásos szavú szónoka, Géczy
István, nagy-csebbi plebánus alkalomszerű emel-
kedettséggel mondott el. Ez után a vérelnküli
áldozat bemutatása következett, melyet Szentlé-
lek Géza, a város kedvelt plebánusa ajánlott az
egek urának.

A templom megújítását, miként említve
volt ömlöttóságaik buzgósa, az általuk nagylel-
küen előirányzott jelentős összeg s a hívek ön-
kénytes adománya tette lehetővé; ehhez járult a
megyés püspök dr. Schuster Constantin ömlöttó-
ságának — mint minden magasatos törekvések
lelkes előmozdítójának — kegyes beleegyezése s
a templom javítása ténynyé vált, befejeztetett s
hirdeti jobbaink hitéletét, mely szívökben honol.

Nem hagyható említés nélkül, a helybeli
plebánus, — mint jó pásztor — buzgólkodása
ez ügy mellett. Az ő közbenjárásának köszönhető,
hogy a mostani nehéz anyagi viszonyokkal küz-
ködő hívek a még hiányzó 300 frttal hozzá járul-
tak a szent ügy előmozdításához. Mert szemé-
lyesen járta be, vagy megbízottjaival járatta a
házakat, lelkesítve azok lakóit, hogy a sz. célra
tehetségökhöz képest járulni sziveskedjenek.

Kivánjuk azért, hogy ezen férfiu érdemeit,
kinek jó tetteit, csak jobb lelke mulja fölül, ki
lelkipásztorokodásának ideje alatt, már Nagy-Káz-
mérban és Parnón — nem említve Nagy-Mihályt,
melynek jelenleg legjobb atyja — a köznyomor
és az ügyefogyottak fölsegélyezésére több ezreket
áldozott; ki ugyancsak szerény dotatíójú java-
dalmain — Isten kegyelméből és a hívek közre-
működésével — templomokat javítottatott, plebá-
niákat emelt s Parnón iskolákat épített; e férfiu
érdemeit — mondom, — ki benső ihlettől indít-
tatik és tesz: jutalmazza az ég, de jutalomra
mélta az igazságos kegyelet, mely az ég szel-
lemétől vezérelve, jutalmazta mindenkor az erényt
és érdemet.

Végül nem mulaszthatjuk Isten bőséges álda-
sát edekelni mindazokra, kik az ő házának javára
bárminemű, tehát akár kéz-, akár pénzbeli áldo-
zattal közreműködtek; fogadják ezek lekötöztetett
plebánusok hálás köszönetét.

Makovics Sándor,
segédlelkész.

Különfélék.

(Gyászhir.) Megyénk egyik közszeretben
állt s a legjobbak barátságára érdemesült alakjá-
nak Marschalko Tamásnak kidöltéről hozott a
távíró szomorú értesítést, mely az itteni társada-
lom köreiben a legmélyebb részvétet keltette fel.
Hogy ki volt Marschalko Tamás, arról egy könyvet
lehetne írni, de akkor is mesteri toll szükségeltetnék
ahoz, mely az egyént úgy állítaná elének, aminőnek
őt ismertük, páratlan humora, tiszta jelleme s
önzetlen nemes barátságával. A társas körökben
való megjelenése villanyos hatással bírt mindig;
blazirt elemeit egy-egy kedélyes megjegyzésével
vidámságra tudta hangolni, míg találó sarcasmu-
sával a félszégeknél valóóságos ostora volt.
De nemcsak társadalmi téren állta meg helyét,

város és kanton és az ország tekintélyei is mindig
tevékeny szerepet játszanak.

Igy az ezidei országos lövészetet (tiro fede-
rale) az olasz Svájczban, Luganóban tartják; az
ünnepély tizenkét napig folyton tart s nem vehet-
tünk svájci hírlapot a kezünkbe, hogy annak két-
harmada a luganói ünnepély leírásával s az ott
tartott szónoklatokkal ne volna tele.

Az összetartást ez ország három külön nép-
faja: a német, francia és olasz közt, mindennemű
eszközzel igyekeznek ébren tartani. Nem is találni
itt semminemű féltékenykedést egymásra. A sváj-
czi három népfaj békés együttélését még a testvéri
szeretettel is elébbre lehetne tenni. S ha még
csak három népfaj és nyelv volna itten! De van
itt több is. Például itt az Engadinban egy saját-
ságos népfaj saját nyelvén beszél. Ez az ugyne-
vezett »romanisch«, mely kissé olasz, kissé fran-
czia, de különben érthetetlen s ilyen czífrák pél-
dál a községek, hegyek és völgyek nevei is:
Scanfs, Zinuskel, Madulein, Filisur, Parpan, Ber-
gün, Nairs, Samaden, Morteratsch, Bevers, Zernez,
Giarsun, Fluella Pass, Chapütschin Pass, Vall del
Fain, Vadret da Murtel, Alp Surovel, Fuorcla da
Surlej, Piz di Palü, Piz Chalchang, Piz Tschierva,
sat. S ez a nyelv nemcsak tájszólás, de irott és
nyomatott nyelv is; ezen vannak a feliratok s
ezt tanulja a gyermek az iskolában, de mellette a
németet is, melyet azonban szintén úgy ejtenek
ki, hogy nehéz megérteni.

(Folyt. köv.)

Dr. Chyzer Kornél.

tett és akaratereje a közügyek buzgó harcosává is avaták s hol tollal, hol karddal kezében, de folytonosan látjuk őt egész életén át küzdeni azon lobogó alatt, melyet egy nagy nemzeti eszme érdekében tüzött ki a hazafiúi lelkesedés. 1848 előtt, mint megyénk fiatalágának disze, a magyar királyi testőrségnél szolgált; forradalom alatt a névtelen hősök sorába állt s a szabadságharcz legnevezetesebb csatáiban véve részt, őrnagyi rangot nyert. A gyászos katasztrófa után ő is, mint a többi, üldözöttség tárgya lett s mint ügyvéd szülő városában kereste kenyerét. Az októberi diploma reá nézve is új, kedvezőbb aerát teremtett s a legelső tisztujtáson a tokaji kerület főszolgabírájává választott. Itt érte a honvédség szervezése, amidőn is őrnagygyá nevezetett ki, míg legközelebb ezredesi ranggal lépett nyugalmába s Nagyváradon telepedett meg. Nejét, — ki öt kitünő derék fiuval áldá meg őt s kívül a legboldogabb családi életet élte — pár év előtt veszíté el. E csapás nagy mértékben hozzá járult gyomorbaja kifejléséhez, mely az utóbbi időkben már annyira aggasztóvá vált, hogy barátai tanácsára gyógyítás végett a pesti klinikára ment, hol a legjelesebb orvosi tekintélyek segélye, testvérek és rokonok által kiadott gyászjelentés így szól: Csépfalvi Marschalko József, Tamás, Leó, Kálmán, Béla mint gyermekei, Marschalko Leó, m. kir. ítélőtáblai tanácselnök, özv. Somogy Istvánné Marschalko Viktória, bicskei Bicskey Kálmánné Marschalko Riza, özv. Metzner Antalné Marschalko Mária, mint testvérei, tarpai Szánky Nándorné Somogy Ida, Metzner Móríc, Béla, Antal és Leona, Bicskey Kálmán és Mária mint unokavérei maguk és a számos rokonság nevében, mélyen szomorodott szívvel jelentik szeretett atyjuk, testvérük, illetve nagybátyjuknak csépfalvi Marschalko Tamás nyugalmazott m. k. honvédezedesnek hosszas szenvedés után f. hó 7-én, életének 62-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, végelgyengülésben történt gyászos kimutát. A boldogult hült tetemei f. hó 8-án d. u. 1/3 órakor fognak a m. k. tud. egyetemi II. belkóródán (Üllői-ut 26. szám) beszenteltetni és folyó hó 9-én d. u. 1/4 órakor a nagyváradon sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent misealdozatok f. hó 10-én reggeli 9 órakor fognak a nagyváradon székesegyházban az urnak bemutatni. Aldás és béke poraira!

(A végrehajtók tulkapásai) című s lapunk mult számában megjelent közlemény alapján, — melyben a kolonczai körjegyzőség adóvégrehajtója erősen apostropháltatik — fõispán ó méltósága a kir. adófelügyelőség közbejöttével elrendelte a vizsgálatot. A közönség bizonyára nagy elismeréssel veszi ez intézkedést, mely a jogtalan zaklatások megszüntetésére irányul s azon tévhitet: hogy az adóbehajtás eljárása körül minden visszaélés büntetlenül üzethetik — fényesen megczafolja. Az adózó nép érdekében fekszik e körül ményt tudni s okadatolt igazságos panaszát jövőre is nyilvánosságra hozni s biztosíthatjuk, hogy fõispánunk legkisebb visszaélést sem tűr el büntetlenül s azon van, hogy a jogtalan sérelmek lehető gyorsan orvosoltassanak.

(Betörés.) Vakmerő betörést követtek el idáig még föl nem fedezett tettesek a »Rigó« korcsmáros házában az életpiacson az Imre-vásárt megelőző éjjel. Nevezett korcsmáros, ki egyszerű smind a hentességgel is foglalkozik, az utcára néző »ivóban« szokta a sertéshusbeli állományt tartani. A tolvajok leszedve az udvarra szolgáló ablak-táblákat, itt törtek be s magukkal vittek ötödfél-oldal szalonnát, hetven szál kolbászt, százötven pár virslit, a felfeszített asztal fiókjából mintegy 25 frt készpénzt, két arany-gyűrűt s más apróságokat. A tettesek helyismeretéről s vakmerő bátorságukról különösen az tanuskodik, hogy a szomszéd szobában, hol a függő lámpa félig lehuzva egész éjen át égett s az üvegajtón keresztül a korcsma-szobába is világított, a korcsmáros veje és két nő aludtak; kik azonban legkisebb neszt sem hallottak. Az ellopott tárgyak értéke mintegy 150 frtra rug fel. A tetteseket nyomozzák, idáig két egyént gyanura le is tartóztattak.

(Az ugynevezett) Városi malmot a közelebb tartott árverésen maga a város vette meg 2000 forintért. Az igaz, hogy ez időszerint inkább nevezhető száraz, mint vízi-malomnak, mert a Ronyvának a városon keresztül vonuló medre már hónapok óta ki van száradva s több helyütt a fü és gaz is fölverte; hanem most talán már lesz gondoskodva arról, hogy a vízi-malom valódi nevének meg is feleljen.

(Gerőffy) szinigazgatónak, mint értesülünk, tudomására hozatott, hogy társulatát a város a téli saisonra hajlandó elfogadni. Ezen ajánlatot Gerőffy hasonlóan elfogadta, de jövedele idejét még nem adta tudtul.

(Az »Imre«) országos vásár kedvező idő mellett, mondhatni, nagyon népes volt; mind-mellett, az iparosok csak közepes bevételről beszélnek, ami a jelenlegi pénzügyi viszonyok illusztrálására szolgál. Marhabeli állomány különösen a szarvasmarhákban igen nagy volt, a vevők azonban oly csekély árt ígérték, hogy csak az adott

tul a marháján, akit erre már a szükség elodáztatlanul kényszerített. A marhának potom ára van; de azért méreg drága a hus s a mellett még infámis rosz is. Ha már az árminőségbe nincs joga a hatóságának beleszólani: legalább arra kellene ügyelni, hogy a közönség idevágó igényei kielégíttessenek s a mészárosok élvezhető hus kiszolgáltatására utasíttassanak.

(A kényszer-kezyü) hatása. Pénteken estve egy galicziai borkereskedő izraelita éjjeli szállásra egy idevaló zsidó-korcsmároshoz állított be s magát annak barátságába ajánlvá, fölkeréte, hogy szanyczolcvan forintot tartalmazó bugyellárását vegye gondviselése alá, hogy annál nyugodtabban alhassék. A korcsmáros a pénzt átvéve, az utazó szemláltára, hádjába csukta s a kulcsot magához vette. Hanem hát mire virradt fel a jámbor lengyel zsidó! A korcsmáros ajkveszékülésére, aki kétségbeesetten jelentette, hogy éjjel a pénzt ládától elrabolták. Nosza, lett — harmonikus óbégatás! Hanem ezzel a károsult még sem látta jónak beérni; s a csendőrségnél jelentést tett, mire a korcsmáros elfogatott. Dehát van azoknak a csendőrnöknek egy kis tapintatuk! Mikor az ipsének felhuzták a kezére a vaskezyüt »csütörtököt« mondott minden erélyességgel s kijelentve, hogy ő nem tud »kezyütbe futyólni«, bevallotta, hogy a ládát a pénzzel ölopatta el s eláította a kertben. A láda s pénz meg is került: a korcsmáros meg — bekerült.

(Halálos kimenetelü megtámadás.) Folyó hó 8—9-ike közti éjjel Vaszyly Mihály gercselyi lakost, hazafelé utaztában, ismeretlen tettesek megtámadták s annyira megverték, hogy reggeli 9 órára sebeiben meghalt. A vizsgálat megindított.

(Groszhändler) Dávid velejte lakos a mult heti országos vásárról hazafelé mentében, Ujhely és Velejte közt négyszázötven forint készpénzt elvesztette.

(Névmagyarosítás.) Schön Aladár városunk szülötte s jelenleg ungmegyei lakos, vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel Szepessyre változtatta.

(A sárospataki) ifj. jogászegylet e hó közepe táján — táncmulatsággal egybekötött műkedvelői szini előadást rendez, melynek tisztjöveldelme fentnevezett egylet alapítókéjének növelésére fog fordítani. Az előadandó darab. Szigeti József »A vén bakancsos és fia a huszár« 3 felvonásos népszínműve. Az előkészületek már nagyban folynak, s Patakon tömeges látogatás ígérkezik. Szereplők: Bukoveczky Gizi k. a. (Lidi) Fuzesséry Berta k. a. (Ilon), Antalffy Sándor, Finkey József, Gasko Béla, Somlyódy István, Somlyódy János (Friczi) joghallgatók.

Figyelmeztetés.

Folyó évi 4 ik adórészlet novemberhó 15-én esedékes, felhivatnak az adózó felek, miszerint a 4-ik adórészlet — illetve összes adótartozásukat ez évi novemberhó 15-ik napjáig a városi pénztárba annál is inkább szolgáltatassák be, mivel ellenkező esetben az adóhátralékok késedelmi kamatok felszámításával végrehajtás utján a legérelyesebben fognak behajtatni.

Minthogy pedig a folyó 1883 évre kivetett s még folyó évi októberhó 1-ső napjával esedékesse vált hadmentességi díjak szintén folyó évi novemberhó 15-dikéig be nem folynának: azok ugyancsak a fent említett végrehajtási eljárás mellett szigoruan lesznek beszedve.

S.-a.-Ujhely, 1883. évi novemberhó 6 án.

Ujfalusi Endre,
város főbírája.

CSARNOK.

A budai vizgyógyintézet.

(Fővárosi eredeti levél.)

Engem is elérte a sors rudja. Azt mondta a doktorom, hogy vigyázzak az egészségemre, mert közeledik a lejárati idő. Elküldött a budai vizgyógyintézetbe, hogy az életemet prolongáltassam Bizom a szavában, mert bátran és határozottsággal mondta ki a sententiát. Nem úgy, mint az a professor, aki bár semmi különbséget sem tesz Buda és Radegund közt, mégis a véletlenre bizza a hazafiságát. Mikor a beteg láza izgatottsággal várja az itelethozatalra visszavonult professor éltet és budgetet érdeklő verdiktjét, akkor ez a másik szobában, a kabátja két gombján bötüzi ki, hogy »Radegund, Vaskovits — Radegund, Vaskovits — Radegund, Vaskovits — Radegund, Vaskovits — Radegund.« Szóval, amivel kezdi, azzal végzi. Van rá gondja, hogy a német hizzék, de a magyarnak is maradjon. Sokan kifogásolják, hogy minket itt Budán jól tartanak hussal. Pedig ez rendjén van. Mert a szittyva magyar, még ha göthös is, akkor se bolond, hogy heteket huzzon paréjon. Megszökik inkább az élete arán is, de kötélnék a világért sem válik.

Magam is itt töltöttem hat hetet és jó erőben hagyom el a fürdőt. Ugy véli a jeles doktor, hogy a hitelképességem még sokáig fennállhat, csak a lejárati időre vigyázzak. Minden évben

ide kell ezután jönnöm prolongálás céljából. Mert ha egyszer ovatolnak, akkor nincs többé mentség, lelki világomról szent Péter veszi föl a leltárt, ha ugyan akad benne olyan zug, amelyik még nincsen betáblázva.

Ugy érzed magad itt, mint a paradicsomban; reggel madárcsicsergésre ébredsz, este zephyrben fürdöl. Lelkedet imádásszerű érzet fogja el, midőn a zongora billentyüi egy-egy szonátával kedveskednek. Ez utóbbi élvezetet a vendégei kényelmét fáradszatosan kereső jeles háziasszony nyújtja, aki igazi művészettel kezeli a bűvös hurokat és akinek talentumát nem egy kompozitio hirdeti már. A házban mindenütt rend és pontosság, a gazda sohasem jár-ke, de láthatlan kezekkel mindent híven igazgat.

Milyen pompás is abban a vizes lepedőben. És ha Jókai (az egyik fürdőlegény neve) a turbánt a fejedbe teszi, lehetetlen, hogy a keleti regék báján el ne andalodjál. Csapkodó iránya a tenger hullámaival juttatja eszedbe, melynek vései közül a javulás kikötőjébe vágvol. Az idegesség ilyenkor fantasztikussá tesz. Azt beszélük, hogy egy vendég, kinek a turbánt először a fejébe tették, rögtön a fejébe vette, hogy ő igazi turbánt fog viselni. Ábrándjaiból a kis Nikita sivitása verte föl, mely itt az egyetlen pototást s a melyet maga a gazda se tud silentiumba tenni.

A budai vizgyógyintézet már 30 éve áll fõn és kedvező természeti előnyök által támogatva, folyton emelkedett, míg végre 1877-ben jelentékenyen megnagyitva igen alapos változáson ment keresztül; ekkor nyerte mai palotaszertü alakját. Az idén pedig befejezett nyert a remek svábhegyi fürdőintézet, mely kívülül meglepő, imposáns; belülül pedig valóságos keleti fénynyel és kényelemmel van berendezve. Mindezen építkezések folytán a város majorutczai és svábhegyi Vaskovits-féle vizgyógyintézetek, bármely elsőrangú intézettel, még azok részéről is bátran kiállják a versenyt, akik a hazai intézmények előtt szemet hunynak és ezeket nem is ismerve, a külföldieket előszeretettel dicserik.

Az intézet két kiváló érdeme: vize és levegője. Vízét a városmajorból nyeri és e viz kiváló jó hirtvének örvend, minek természeti oka az, hogy a budapesti vizek közt a legkevesebb organicus részeket tartalmaz. Az intézet és környékének talaja igen száraz és tömör; nedvesség nélkül pedig nincs szervi bomlás és gerjanyag fejlődés, minek folytán a tiszta üde levegő mindig fertőzetlen marad. Ebből és a légáramlat irányából magyarázható ki, hogy ugy az intézet, mint az egész városmajorutcza és kis svábhegy környéke megkímélve marad a járványoktól; így a kolerától is 1872/73-ban, sőt amint az öregek mondják 1831-ben is. A tapasztalat fényesen igazolta, hogy itt váltólázát mindenki elveszti. A hirneves Oppolzer bécsi tanár így szolt egyszer egy pesti betegéhez: »Ha ön pesti, vegyen lakást a városmajorban; a pestiek nem tudják, hogy közelükben is egészséges helyek vannak.« És az intézet tulajdonosáról nem áll, hogy: »vizet prédikál és bort iszik.« Ugyanis, mintegy 8 évvel ezelőtt sulyos beteg lévén, orvostársai Olaszországba küldötték, mire ő így válaszolt: »A kinek ez a levegő nem használ, az ugy is képtelen az életre.« S »uti figura docet« ő még él és jó egészségnek örvend.

Az intézetnek kiváló előnyei még, hogy az igazgató maga gondoskodik a gyógyításról, élelmezésről, szállásról és a társas életéről. Minden szükségletet tőle nyer a vendég. A külső szórakozásra folyton van közlekedés Budapesttel, de különben is közel van a Svábhegy, Zugliget, Margitsziget, Császárfürdő és sok más mulatóhely. Bent az intézetben van zongora, billiárd, hangverseny és bálók. A kártyát rendezes a tarokk képviseli. Érdekes ugy ötösbe nézni. Az osztó, kinek pihenése van, az mindig félreoson. Az egyik levegőt szí a másik ruhát tesz a fejére, a harmadik bevesz, a negyedik kiköthögi magát, az ötödik gargarizál, de mindenik titokban, egyik se akarja a másikkal tudatni, hogy neki baja is van.

A vizgyógyimódon kívül alkalmaztatik itt mellbetegknél a görbersdorfi diéta, a tulkóvérségnél a Banthing-kúra, vérbajoknál a Schrottkúra (lindewiesi gyógmód) és a mi ritkaság még a Basedow-kór ellen is van itt specialis gyógyítás. Az intézetnek az utóbbi időben elért gyors lendületét kétségkívül szerencsésen sikerült gyógyításai adták meg.

Van itt mindenféle beteg, még a köpczös is ide szorul, hogy a sulyából megszítsen. Ez a körülmény okvetlen sulylyal bir. Gyógyul itt minden, csak a tulajdonosok maradnak örökké idegesek. Ha ok megakarnának gyógyulni, el kellene hagyniok az intézetet, melynek szép jövője van és kell, hogy emelkedve virágozzék. Talán itt is beáll majd a paréj hegemoniája és akkor bizonyára csökken Radegund. Az időre már majd a mészáros sem kell sajnálni a husfelmondással, akkor már bizonyára ő is a házbér-adó ellen reklamál.

Zelei Imre.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTH ELEMÉR.
Fõmunkatárs: FARKAS BERTALAN.

Hivatalos gyógyjelentések

fő-törzsorvosoktól a csász. kir. katonai kórházban.

Bécs és Osztrák birodalom.

Hoff János cs. kir. udvari tanácsos urnak, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rendek lovagjának. A Hoff János-féle maláta-kivonat feltalálója s egyedüli készítőjének. Európa legtöbb fejedelmének udvari szállítója. Bécs. Gyárhelyiség Grabenhof 2. Iroda s gyári raktár Graben Bräunerstr. 8.

A cs. kir. 23. számú helyőrségi kórháznak Zággrában, a Hoff-féle maláta-kivonat-egészségi sör és a Hoff-féle maláta-csokoládé észlelt gyógyhatásairól.

Mind a két készítmény úgy az üdülők, mint a légző és emésztési szervek, hurutos és inger állapotában szenvedőknek, mint kitűnő étrendi erősítő szer bizonyult be s a csokoládé, mint a kávének egészséges pótszere ott, hol ez mint felettebb izgató, nem volt rendelkezhető, kiváltképen ajánlható azonfelül ez, az abban részeseített betegek és üdülők előtt igen kedvelt reggeliül szolgált, ami is az észleletekhez képest ezennel igazolhatik.

Zágráb, nov. 23.

Dr. Ischitz, kórh. főorv., fő-törzsorvos.
Dr. Kaiser, törzs- és osztály-főorvos.

A cs. kir. 2. sz. helyőrségi kórháznak Bécsben 4. sz. 297.

A Hoff-féle maláta-kivonat egészségi sör s a maláta-csokoládé, melyek a helyőrségi kórházba használatra kiadattak, a gyógyfolyamat kitűnő segélyszereinek bizonyultak be, nevezetesen a maláta-kivonat az idült mellbaju betegek előtt igen kedvelt és kívánt volt; hasonlóan a maláta-csokoládé az üdülők s az elgyengült emésztési képességnél súlyosbetegségek után üdítő és igen kedvelt gyógytápszer volt.

Bécs, 1878. decz. 13.

Látta: Dr. Loeffl, fő-törzsorv. Dr. Porias, törzsorv.

Elért gyógy-eredmények a sorvanás, általános gyengeség, étvágytalanság, köhögés-, torok-, gyomor-, mell- és tüdőbajok

egyedül 58-szor kitüntetett világhírű

Hoff János-féle maláta-készítmények, egyedül valódi Hoff János-féle maláta-kivonati-egészségi sör, maláta-egészségi-csokoládé és maláta-cukorkák.

Gyógyjelentés.

(Kivonat.)

Nyolcz éve, hogy nehéz lélegzés és tüdősorvasásban, az éjjel-nappali köhögés, agyvérterlődés egészen elvette erőmet, így tehát életemről lemondtam. Az orvosi rendelés által a Hoff János-féle maláta-készítmények, melyeket örömmel elismerem és most egészen egészséges vagyok, melyet ismerőseim ha látnak csodának tekintik. Szenvedőknek használatát kívánom nyilvánítani.

Gyaraftas János, honvéd-főhandnagy.

ÓVÁS.

Valamennyi malátagyártmány-rajegyen a védjegy (hoszszukás körben a feltaláló és legelső készítő Hoff János mellképe s alatta a tökéletes névalírás Johann Hoff) látható. Ahol a valódiság ezen jele hiányzik, az a gyártmány mint hamisított visszautasítandó.

Főraktár Zemplén megyében:

Kormos és Decsényi uraknál S.-a.-Ujhelyt,
továbbá S.-a.-Ujhelyben: Pintér Ferencz gyógyszerár,
Kormos és Decsényi, és Szentgyörgyi Vilmos. Nagy-
Mihályon: Marmorstein S. Homonnán: Pápay Pál.

(3-12)

Már megjelent

megyénk lakossága érdekében szerkesztett
1884-dik szökő évre szóló

ZEMPLÉN NAPTÁRA.

Kapható:

a „Zemplén“ nyomdájában és Lövy Adolf könyvkereskedésében.

105. 110. 933. sz.
végr. 1883.

Árverési hirdetmény.

Alólikt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gál-szécsi kir. jbiróság 830. 933. 1125. p. számú végzése folytán Gálszécs-terebesi hitelnépbank, Tisza bizt. társ. és Wolf F. H. czég végrehajtó javára, Bolog Samu s neje sz. Rosznáky Etelka végrehajtást szenvedett ellen 150 frt, 19 frt 94 kr., 134 frt 54 kr. tőke s jár. erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1202 frtra becsült gyógyszerári realjog, gyógyszerári felszerelvény, butor, porcellán edény, varró gép s szénából álló ingóságoknak nyilvános árverés útján eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis T.-Terebesen végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközésére 1883. év novemberhó 14-ikének d. e. 9 órája kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. IX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is készpénzítés mellett eladni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt bir. végrehajtóhoz adják be.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Gálszécsen, 1883. októberhó 23-án.

Zámbory F.
kir. bir. végrehajtó.

TK. 2598. sz.
1883.

Póthirdetmény.

A szerencsi kir. jbiróság mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a tállyai népbank végrehajtónak, Trocsányi Zsuzsanna és Szendrei Zsuzsanna tállyai lakos végrehajtást szenvedők elleni önkéntes árverési ügyében 2256/83. tk. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a tállyai 1369. sz. tjkben Trocsányi Zsuzsanna tulajdonául felvett 1503/b. h. r. számú szőlőre 800 frt, az 1570. sz. tjkönyvben Trocsányi Zsuzsanna tulajdonául felvett 399. h. r. számú 642 frt, és a tállyai 708. sz. tjkben Trocsányi Lászlóné szül. Szendrei Zsuzsanna tulajdonául felvett 2845. h. r. számú 162 frt, és 1210 h. r. számú 216 frt becsértékű ingatlanokra elrendeltetik és az 1883. évi decemberhó 13-ik napjának délután 3 órájára kintüzetett árverés az 1881. LX. t. cz. 107. §-a alapján a tállyai népbank végrehajtó érdekében is 750 frt és 250 frt tőke követelése s járulékaik kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt a szerencsi kir. jbiróság mint tkönyvi hatóságnál, 1883. évi októberhó 25-én.

Tóth Pápay,
kir. aljbiro.

425/rk. 1883. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a király-helmecezi kir. járásbiróság 2099 és 2113/883. számú végzése által gróf Erdődy Alojzia javára gróf Bombelles Lajos ellen 24500 frt és 12000 frt tőke, ennek 1882. év június hó napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 615 frt 15 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 15980 frtra becsült gőzgép, cséplő kazán, 36 pár igás ökör, 12 ökörszekér, 8 hármás és 12 egyes vaseke, két vetőgép, két gyűjtő gereblye, 18 ló, négy lószekér, egy féderes bricska, buza, zab és árpa keresztes élet, dohány, házibutorok, ágyneműek és 300 boglya szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek az 2326/1883. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Karád községben határában Csermely tanyán leendő eszközésére 1883. év nov. hó 12-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt K.-Helmecezen, 1883-ik évi okt. hó 15. napján.
Évva Károly,
kir. bir. végrehajtó.

331. sz.
végr. 1883.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó a s.-a.-ujhelyi kir. jbiróság 4953/83. sz. végzése folytán ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. e. f. törvényszék 7341/82. számú végzése által Zsulavszky Endre ellen Bfelek Aladár kassai lakos javára 1149 frt 61 kr. követelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán bíróság felül lefoglalt, s 409 frt 90 kr-ra becsült 7 és 1/2 hordó 1882. évi bor, szüretelő edények, butorok stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínén, vagyis Kis-Toronyán (a Zsulavszky-féle borházban) leendő eszközésére, mégpedig a korábbi foglaltató Lánosz Sámuel kassai lakos javára is - ha árveréshez joga van - határidőül 1883. évi novemberhó 21-ik napjának délutáni 2 órája kintüzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghivatnak: hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen szükség esetében becsáron alul is eladni fognak.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1883-ik évi októberhó 18-ik napján.
Geöcze Andor,
kik. bírósági végrehajtó.

A közkedveltségű

krakói cserépkályhákból

ez idén is a legnagyobb választásra berendezett

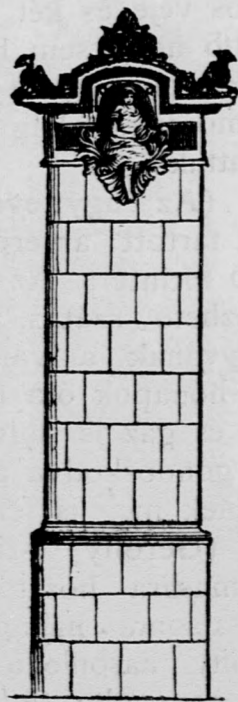
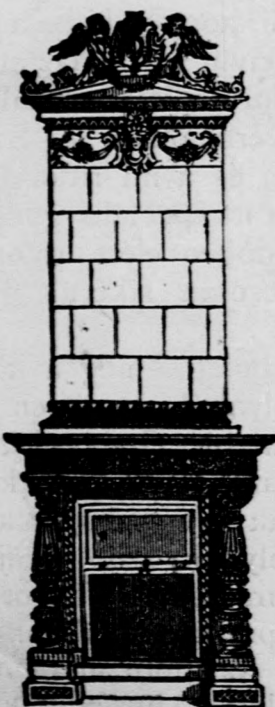
FŐRAKTÁRT

tartván, van szerencsém azokat a nagyérdemű közönségnek ajánlani.

LINKESCH SAMU ÖZVEGYE

vasüzlet Eperjesen.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

5-6